

RAPPORT

Datum
2024-05-27

Medborgardialog den 9 april 2024

Sammanställning av resultat

Sammanfattning

Den 31 maj 2023 beslutade Vård- och äldrenämndens presidium att det under mandatperioden 2023-2026 ska genomföras tre medborgardialoger.

Medborgardialogerna ska genomföras med ett specifikt tema för respektive medborgardialog. De teman som beslutats för respektive år är:

- 2024: Framtidens äldreomsorg
- 2025: Boendesituation för äldre
- 2026: Finskt förvaltningsområde och äldreomsorg

Den 9 april 2024 anordnade Vård- och äldreförvaltningen på uppdrag av Vård- och äldrenämnden en medborgardialog med tema framtidens äldreomsorg på Restaurang Duvan. Medborgardialogen anordnades som ett så kallat dialogcafé där dialog fördes i mindre grupper om tre till fem medborgare samt en politiker från Vård- och äldrenämnden. Vid varje bord fanns även en sekreterare som förde anteckningar.

Medborgardialogen utgick från tre frågeställningar. Dessa frågeställningar förekom även i Fritids- och folkhälsonämndens Hälsoenkät 65+ för Vård- och äldrenämndens räkning. Frågeställningarna handlar om:

- Hur vill du helst få stöd om du behöver hjälp i din vardag?
- Hur vill du bo om du får omfattande behov av vård och omsorg i framtiden?
- Vad är viktigast vid val av ett nytt boende som trygghetsboende eller äldreboende?

Syftet med medborgardialogen var:

- att främja medborgarnas möjlighet till inflytande och delaktighet,
- att ta del av boråsarnas åsikter och behov,
- att höja den gemensamma kompetensen i viktiga frågor,
- att få ett bättre underlag för beslut och prioriteringar.

Synpunkter som framkom under medborgardialogen redovisas i bilaga.

Vissa insatser som deltagarna önskar hjälp med, kan vara utöver det som inom socialtjänstlagen anses vara skälig levnadsnivå. Exempel på ett sådant önskemål kan vara att plantera blommor och bära jordsäckar.

Några av de önskemål som framfördes, är att man vill bo kvar hemma och klara sig själv så länge det går, vilket ytterligare bekräftar att Vård- och äldrenämndens förebyggande arbete med fokus på friskfaktorer är rätt prioritering för målgruppen.

Medborgarnas önskemål om digitala hjälpmedel vid vissa insatser bekräftar att Vård- och äldrenämndens pågående arbetet med digitalisering bör fortsätta och

utvecklas, men det är viktigt att välfärdsteknik inte ersätter den mellanmänniska kontakten. Däremot får det gärna fungera som ett komplement.

Synpunkter som framfördes var också att digitala verktyg till exempel datorer, surfplattor och smartphones kan vara bra redskap för att förebygga ensamhet och främja självständighet. Förutsättningen är dock att man vet hur man ska använda dessa redskap och därför efterlystes mer digitalt stöd och utbildning.

Medborgardialogen har gett Vård- och äldrenämnden värdefulla synpunkter som nämnden kommer att ta i beaktande i kommande arbete.

Inledning

Den 31 maj 2023 beslutade Vård- och äldrenämndens presidium att det under mandatperioden 2023-2026 ska genomföras tre medborgardialoger.

Medborgardialogerna ska genomföras med ett specifikt tema för respektive medborgardialog. De teman som beslutats för respektive år är:

- 2024: Framtidens äldreomsorg
- 2025: Boendesituation för äldre
- 2026: Finskt förvaltningsområde och äldreomsorg

Enligt Borås Stads riktlinjer för delaktighet och inflytande för medborgare finns olika former för medborgarinflytande. Medborgardialog kan genomföras som en planerad aktivitet där politiker och/eller tjänstepersoner möter medborgare för att samtala om olika viktiga frågor. Sammantaget är medborgardialog ett tillfälle att främja medborgerligt inflytande och delaktighet. Genom medborgardialogen kan det offentliga få en ökad förståelse för medborgarens behov.

Den 9 april 2024 anordnade Vård- och äldreförvaltningen på uppdrag av Vård- och äldrenämnden en medborgardialog med tema framtidens äldreomsorg på Restaurang Duvan. Medborgardialogen anordnades som ett så kallat dialogcafé där dialog fördes i mindre grupper om tre till fem medborgare samt en politiker från Vård- och äldrenämnden. Vid varje bord fanns även en sekreterare som förde anteckningar.

Medborgardialogen utgick från tre frågeställningar. Dessa frågeställningar förekom även i Fritids- och folkhälsonämndens Hälsoenkät 65+ för Vård- och äldrenämndens räkning. Frågeställningarna handlar om:

- Hur vill du helst få stöd om du behöver hjälp i din vardag?
- Hur vill du bo om du får omfattande behov av vård och omsorg i framtiden?
- Vad är viktigast vid val av ett nytt boende som trygghetsboende eller äldreboende?

I Hälsoenkät 65+ var frågorna ställda med ett antal svarsalternativ.

Svarsalternativen samt resultatet på enkätfrågorna fanns tillgängliga för grupperna under dialogen. Medborgardialogen möjliggjorde en djupare dialog kring dessa frågeställningar och kan användas som ett komplement till resultatet för Hälsoenkät 65+.

Vid medborgardialogen fanns det möjlighet att välja en grupp där dialogen genomfördes på finska. I denna dialoggrupp deltog en politiker och en tjänsteperson som var finsktalande. Frågeställningarna med svarsalternativ fanns vid varje bord på svenska och finska.

Syftet med medborgardialogen var:

- att främja medborgarnas möjlighet till inflytande och delaktighet,
- att ta del av boråsarnas åsikter och behov,

- att höja den gemensamma kompetensen i viktiga frågor,
- att få ett bättre underlag för beslut och prioriteringar.

Sammanställning av resultat

Det som framkom under medborgardialogen redovisas i Bilaga – sammanställning av dokumentation.

Frågeställning 1: Hur vill du helst få stöd om du behöver hjälp i din vardag?

Deltagarna i medborgardialogen gav uttryck för att självständighet och möjligheten att klara sig på egen hand, så långt det går, är viktigt.

Det diskuterades hur man såg på tekniska produkter inom vård och omsorg. Det lyfts att tekniken kan vara ett hjälpmedel för att bryta ensamhet genom användning av internet. Det efterfrågas dock utbildning och digitalt stöd. Deltagarna gav också uttryck för att de inte vill att teknik helt ska ersätta hjälp från vård- och omsorgspersonal, istället vill man att tekniken ska användas som ett komplement.

Vissa deltagare skulle föredra att få hjälp och stöd av sina anhöriga i första hand men beskriver också att de inte vill belasta eller kräva det av dem. Några menar att de vill ha hjälp av anhöriga eftersom de talar samma språk.

Vissa deltagare uttrycker att de vill ha hjälp av kommunen i form av hemtjänst. Det lyfts bland annat kontinuitet bland vård- och omsorgspersonal. Det diskuterades också vikten av en fungerande kommunikation mellan vård- och omsorgspersonal och medborgaren.

Det fördes en dialog kring att få hjälp av privata företag eller frivilligorganisationer. Några menar att frivilligorganisationer skulle kunna hjälpa till med tvätt och städ så att vård- och omsorgspersonal kan fokusera på att utföra vård och omsorg. Det finns också en oro inför att ta emot hjälp från frivilligorganisationer.

Specifika insatser som man skulle vilja ha hjälp med är bland annat att handla, bära kassar, städning, plantera blommor och lyfta jordsäckar.

Frågeställning 2: Hur vill du bo om du får omfattande behov av vård och omsorg i framtiden?

Det gavs uttryck för att deltagarna vill bo kvar i sitt hem så länge som möjligt, även tillsammans med sina anhöriga. Några beskriver att de i första hand skulle vilja bo kvar hemma med bostadsanpassning och hemtjänst tills att de är i behov av att flytta till vård- och omsorgsboende med personal dygnet runt. Det beskrivs att flera upplever att deras lägenhet kan vara en begränsning då det inte finns plats för hjälpmedel.

Det fördes en dialog kring trygghetsboende. Vissa deltagare beskriver att de önskar att det skulle vara lättare att få en plats på trygghetsboende. Det framkom också önskemål om trygghetsboende med personal och att det ska vara till rimliga priser. I trygghetsboendet skulle man vilja att det finns en restaurang som har öppet alla dagar i veckan samt att det finns aktiviteter att delta i. Det uttrycks också att trygghetsboendet ska ligga med närhet till kommunikationsmedel och service. Det diskuteras också intressebaserade

trygghetsboende med exempelvis bokcirklar, filmvisning och att se fotbollsmatcher.

Det fördes även en dialog om vård- och omsorgsboende. Det diskuteras att man på vård- och omsorgsboende vill ha en familjär och trevlig atmosfär. Några uttrycker att det kan byggas nära andra verksamheter som exempelvis förskolor och skolor. Det diskuteras bland annat att det upplevs viktigt med aktiviteter, att det ska finnas en gemensam matsal och en finsk bastu.

Vikten av valfrihet och upplevelse av trygghet diskuteras i samband med flytt till ett boende.

Det fördes även dialog om att man vill ha vård och hjälp på finska. Det framfördes att man önskar avdelningar på trygghetsboende för finsktalande samt att det finns plats på Distansgatans finska avdelning om man vill bo där. Det önskades också aktiviteter på finska.

Frågeställning 3: Vad är viktigast vid val av ett nytt boende som trygghetsboende eller äldreboende?

Deltagarna uttryckte att en viktig aspekt vid val av boende är att boendet finns nära individens anhöriga och/eller i närheten av dennes tidigare boende. Det uttrycktes även att bra vård och god service var viktiga faktorer vid val av boende. Några önskade närhet till natur medan andra önskade centralt läge. Det var dock viktigt med kommunikationsmedel i närheten.

Sammanfattande slutsatser

Vård- och äldregruppen tar med sig underlaget, som framkom vid medborgardialogen, i det fortsatta arbetet.

Specifika insatser

Vissa insatser som deltagarna önskar hjälp med, kan vara utöver det som inom socialtjänstlagen anses vara skälig levnadsnivå. Exempel på ett sådant önskemål kan vara att plantera blommor och bära jordsäckar.

Förebyggande arbete, friskfaktorer och självständighet

Några av de önskemål som framfördes, är att man vill bo kvar hemma och klara sig själv så länge det går, vilket ytterligare bekräftar att Vård- och äldregruppen's förebyggande arbete med fokus på friskfaktorer är rätt prioritering för målgruppen.

Välfärdsteknik och digitalisering

Medborgarnas önskemål om digitala hjälpmedel vid vissa insatser bekräftar att Vård- och äldregruppen's pågående arbetet med digitalisering bör fortsätta och utvecklas, men det är viktigt att välfärdsteknik inte ersätter den mellanmänniska kontakten. Däremot får det gärna fungera som ett komplement.

Synpunkter som framfördes var också att digitala verktyg till exempel datorer, surfplattor och smartphones kan vara bra redskap för att förebygga ensamhet och främja självständighet. Förutsättningen är dock att man vet hur man ska använda dessa redskap och därför efterlystes mer digitalt stöd och utbildning.

Fortsatt arbete efter medborgardialogen

Medborgardialogen har gett Vård- och äldregruppen värdefulla synpunkter som gruppen kommer att ta i beaktande i kommande arbete.

Bilagor

Bilaga 1 – Sammanställning av dokumentation

Frågeställning 1: Hur vill du helst få stöd om du behöver hjälp i din vardag?
Det beror på hur stort behovet är
Svårt att tänka på när man idag klarar sig själv
Svårt att svara när man inte vet hur man mår och vilket stöd man kan få från närstående.
Det är svårt att svara på vilket hjälp man behöver när man inte vet vad som finns.
Självständighet/klara sig själv
Vill gärna klara sig själv med det finns en viss gräns för hur länge det fungerar
Jag är glad att jag klarar mig själv, det är nog jobbigt att ha många besök varje dag
Vill klara sig själva in i det längsta och i första hand bo på trygghetsboende.
Jag vill klara mig själv så länge som möjligt. Vill att det ska vara samma människor som kommer.
Trygghet men ändå bibehålla självständighet
Jag vill klara mig själv, skulle helst inte vilja ha någon som springer
Teknik
Det kan vara opersonligt att få hjälp med teknikprodukter
Jag använder min padda som jag ar fått från kommunen, den är bra. Jag lyssnar på musik och tittar på nyheter.
Digitalt stöd och utbildning
Teknik, många kan inte använda den idag
Teknik, om man kan tekniken är det ett bra hjälpmedel. Kan motverka ensamhet att kunna använda sig av internet.
Man vill inte att teknik ska vara ”istället för”, nattkamera kan vara bra men vill inte förlora den personliga kontakten. Teknik kan vara ett komplement. Kan vara en trygghet att det finns en kamera.
Vill inte bara mötas av teknik, vill träffa människor. Teknik skulle vara ok om man ka se varandra, se en människa. Finns det för få personal så kanske man måste vänja sig vid digitaliseringen. Tveksam till robotar.
Inte enbart med hjälp av teknik, men kan vara ett bra komplement till vårdpersonal.
Bra med matinköp via digitala tjänster
Vill hellre få hjälp av människor än teknik
Hjälp av anhörig
Vill helst få hjälp av anhöriga så som barn och barnbarn men det förutsätter att de bor i närheten och har möjlighet att hjälpa till

Om min man blir sämre, vad förväntas av mig. Man hör att anhöriga ska hjälpa till mer och mer. Det är inte säkert att de orkar och hinner. Alla har fullt upp i sitt liv.
Man kan inte förvänta sig att få hjälp av anhöriga.
Tryggt med sina anhöriga. Men inte med all hjälp, hjälp med exempelvis handla, ekonomi
Inte belasta släkt och vänner
Inte kräva hjälp från anhöriga. Många som vårdar sina äldre närstående, går in i väggen och sliter ut sig
Jag vill ha hjälp av mina anhöriga, för att de kan prata finska, samhällets hjälp är bara på svenska, speciellt i hemtjänsten, så jag måste besvara mina anhöriga. Detta är inte optimalt heller för de har ju inte tid eller de bor inte nära.
Vännerna kan man inte heller besvara, de är ju gamla de med. Man kan inte lita på vänner, de kan/vill inte ställa upp.
Anhöriga och vänner går inte att kräva att de ska ta hand om mig, det behöver andra göra.
Kan vara så att de som har annat språk hellre önskar hjälp från närstående
Det kan vara enklare att fråga en anhörig eller vän, men samtidigt vill man inte belasta vänner
Hjälp av kommunen
Det känns bra att ha hemtjänst 2 gånger per dag
Ingen trygghetskänsla när man hör att det är så många olika personal som kommer. Tryggt att veta vem som ska komma.
Att samhället ställer upp och tillgodoser de behov man har
Svårt när det kommer många olika personal
Hemtjänst men inte av hur många olika personer som helst
Jag vill fortsättningsvis komma ut och träffa andra, även om jag behöver hjälp av hemtjänsten
Avgifter måste vara rimliga
Hemtjänsten förr är inte som idag. Hemtjänsten upplevs som med stressad. Det är flera olika personal på en dag som utför de olika insatserna
Om jag blir lite sämre så vill jag ha hjälp av vårdpersonal
Hjälp av privata företag/frivilligorganisationer/övriga
Det verkar vara bra att få hjälp av exempelvis Veteranpoolen
Städ och tvätt från andra än vårdpersonal. Hjälp även från frivilligorganisationer med mera för att omvårdnadspersonal kan utföra vård och omsorg.
Grannar: man känner inte sin granne, man har rädsla för det okända
Första reaktionen var att deltagarna i gruppen inte vill ha hjälp från frivilligorganisationer. Sedan pratade man om man kan få hjälp därifrån så behöver det finnas en ordentlig koll på att volontärer och att de gör det de ska göra. Inte vem som helst som kan utföra dessa uppgifter, måste finnas krav på dem.

Privata företag: kanske, om de har samma avgifter som kommunens service
Vill inte ha hjälp av privata företag inom vård och omsorg då de har ett vinstintresse
Frivilliga stödpersoner och besöksverksamhet vill: man vågar inte lite på dem heller, det finns så mycket kriminalitet i samhället idag. Man vågar inte öppna dörren för okända.
Specifika insatser
Hjälp med att handla
Hjälp med att bära kassar av färdtjänsten
Tillgång till städtjänster
Hjälp att plantera blommor, lyfta tunga jordsäckar etc.
Kommunikation
Innan man ansöker om hjälpmedel vill man veta vad det finns för hjälpmedel. Att det ges information innan ens behov uppstår. Informationen ska inte bara vara sökbar på internet.
Viktigt att den personal som kommer kan språket om man har annat modersmål
Viktigt att personal kan svenska, många äldre hör dåligt, ser dåligt. Det kan uppstå kommunikationproblematik.
Vid hjälp i hemmet är kommunikation det viktigaste. Vi måste kunna förstå varandra, de äldre är i ett utsatt läge, kommunikation är viktigt.
Kommunikation är viktigt för medmänsklighet , att sitta ner några minuter kan påverka upplevelse av ensamhet
Jag vill ha vård och hjälp på finska, man glömmer svenska språket när man blir gammal
Det ska finnas finstalande biståndshandläggare i Borås Stad
Frågeställning 2: Hur vill du bo om du får omfattande behov av vård och omsorg i framtiden?
Bo kvar hemma så länge det går
Vill kunna bo hemma så länge det går, även kunna bo hemma med anhörig
Lägenhet kan vara en begränsning, hjälpmedel kanske inte kan användas överallt. Nybyggnationer behöver anpassas utifrån att hjälpmedel ska kunna installeras.
Önskemålet är att bo kvar hemma så länge som möjligt med hjälp av hemtjänst och anpassad bostad men när vårdbehovet blir för stort så skulle det kännas tryggt att flytta in på ett vård- och omsorgsboende
Bo någonstans där man träffar andra. Om man kan komma ut och träffa andra bor man gärna hemma.
Vill bo i min egen lägenhet så länge som möjligt; med bostadsanpassning
Vill bo tillsammans med min partner, sk parboende
Hemtjänst i hemmet så långt det går, annars vård- och omsorgsboende med personal dygnet runt och känna trygghet.

Flera av deltagarna i gruppen har inte lägenhet som går att anpassa. En annan tycker att det skulle funka om lägenheten är okej att bo hemma med insatser.
Vill bo kvar hemma så länge som möjligt med hjälpmedel
Trygghetsboende
Trygghetsboende med tillgång till personal
Önskar att det finns fler trygghetsboenden och att det är lättare att få komma in på ett trygghetsboende innan man blir för dålig
Ser ett behov av fler trygghetsboenden och gärna med restaurang öppet alla dagar i veckan
Uppskattar trygghetsboende och de aktiviteter som erbjuds, det finns alltid någon aktivitet som passar
Intressebaserat trygghetsboende, till exempel bokcirklar, visa filmer, titta på fotboll.
Jag vill bo kvar i trygghetsboende, det känns inte som ett trygghetsboende, det känns som ett vanligt boende.
Trygghetsboende måste ha rimliga priser.
De vill bo i ett trygghetsboende med tillgång till aktiviteter. Först om man behöver massor av hjälp vill man bo i ett vård- och omsorgsboende. Beror på fysisk status
Viktigt med närheten till kommunikation och service vid val av trygghetsboende men när det gäller äldreboende så är det viktigare att få den vård och omsorg som behövs
På mitt trygghetsboende har vi gymnastik, handarbete. Vi har mycket aktiviteter, jag är inte ensam. Det är jättebra.
Ett trygghetsboende där man har självständighet
Fler trygghetsboenden, nära samhälle med affär m.m.
Det försvinner sociala kontakter när man blir äldre. Därför behövs fler trygghetsboenden.
Ska jag flytta, skulle jag vilja bo i ett trygghetsboende med restaurang i huset och träffa mycket folk. Men jag behöver också vara social själv, det hjälper inte att bara bo där.
Vård- och omsorgsboende
Äldreboende dygnet runt, glad att jag slipper så länge som möjligt.
På vård- och omsorgsboende, det behöver vara familjärt och trevlig atmosfär. Inte blanda mycket sjuka med inte så sjuka. Om man själv är pigg är det inte roligt om de som redan or där är mycket sjuka.
Helst vård- och omsorgsboende som samarbetar och/eller ligger i anslutning till förskolor och/eller skolor
Viktigt med aktiviteter. Det behöver hända saker för att få stimulans i vardagen.
Bo nära där man bor idag eller bo nära anhöriga, det beror på. Nära kommunikation så att man kan få besök

Bättre kontinuitet med läkarbesöken på vård- och omsorgsboendemed till exempel läkemedelslistor
Om det inte finns möjlighet att få hjälp av anhöriga och vänner så är alternativet att flytta in på ett äldreboende vilket inte känns främmande
Vård- och omsorgsboende: önskemål finska bastu
Önskar att det skulle vara lättare att få plats på vård- och omsorgsboende
Gemensam matsal för de som vill äta tillsammans
Valmöjlighet
Viktigt med valmöjlighet, man ska kunna välja trygghetsboende men också bo kvar hemma så länge som möjligt om man vill
Boendet ska vara på finska men vi finsktalande vill också få valfrihet vid val av boende, inte bara hänvisas till distansgatan. Vi finsktalande har också olika önskemål och önskar bredare utbud.
Man vill kunna välja när man hamnar på vård- och omsorgsboende, om man gillar natur vill man inte hamna i stan
Trygghet
Man vill känna sig trygg och inte ensam
Platser som duvan kan kanske vara en trygghet
Vill inte känna sig ensam om man inte själv väljer ensamhet
Det skulle kännas tryggt att ha personal och andra boende runt omkring sig
Vård och omsorg/avdelning på finska
Att man får plats på finsk avdelning om man vill bo där
När man planerar trygghetsboende, att det finns avdelning för finsktalande
Vården måste vara på finska. Måste finnas platser på finska avdelningar på Distansgatan. Vård- och omsorgsboende på finska är mycket viktigt.
Det ska finnas gemensamma utrymmen, där det erbjuds aktiviteter på finska. Man ska samla alla finsktalande till samma ställe. Egen kultur, traditioner och språk är mycket viktigt. Aktiviteter ger livsglädje och förebygger ohälsa och minskar behov av vård och medicinering.
Samla alla finska verksamheter så det finns kompetens som kan nyttjas lättare, arbeta mellan avdelningar och verksamheter
Trygghetsboende: aktiviteter, god mat, finsk bastu för välbefinnande både kroppsligt och själsligt, tillhör den finska kulturella traditionen.
Aktiviteter ska vara på finska och personal ska kunna prata med de boende
Frågeställning 3: Vad är viktigast vid val av ett nytt boende som trygghetsboende eller äldreboende?
Nära anhörig
Boende nära anhöriga
Det är bra när boendet ligger i närheten av familjen.
Närhet till anhöriga och vänner
Bo nära sina anhöriga och/ eller där man bor idag
Nära min nuvarande, för omgivningarna är bekanta för mig. Om man kommer till en ny miljö kan man gå vilse

Anhöriga i närheten
Gärna i närheten av sitt tidigare boende
Deltagarna vill bo nära där anhöriga och vänner bor
Tre faktorer är viktigt för att må bra: kost, rörelse och träning, den sociala kontakten. Därför behövs matlagning ihop, dels för att få i sig bra mat, dels för gemenskapen och ha roligt ihop. Träningslokal. Aktiviteter som olika föredrag/föreläsningar. Högläsning från biblioteken en gemensam resa minst en gång per år.
Annan typ av efterfrågan i framtiden, troligtvis: tacos på fredagen, kunna te emot varor som de boende beställt på webben allt från produkter till mat från foodora som ska levereras, utökat stöd för teknik och bra bredbandskapacitet
Danskvällar med vin och god varierad mat från olika länder
Gym/träningslokal i huset
Teknik måste fungera. Vi kommer ha andra krav i framtiden eftersom vi är vana vid teknik och digitala verktyg. Gäller även trygghetsboenden.
Krisberedskap måste finnas till exempel vid klimatförändringar/snöstorm och dylikt och vid händelse av krig så att vi kan känna oss trygga och att informationen måste i krislägen ges även på finska.
Bastu, vedeldad
Bastu
Nära blommor och natur, enplansboende
Närhet till natur, vill kunna ta sig ut själv
Viktigt med äldreboende och trygghetsboende att kunna ta sig ut i naturen eller trädgård
Vill inte bo centralt
Centralt läge
Restaurang i huset
Att ha andra verksamheter i anslutning
Trygghet
Att det liknar ”hemma”
Att inte känna sig ensam
Bra bussförbindelser
Det är viktigt med närhet till service och kommunikation
Kommunikation

Bra vård och god service
Bra vård utifrån sitt eget behov
Övrigt
Funderingar kring hur de unga ska lockas till att arbeta inom vården och även stanna kvar
Många har inte råd att köpa ut sina mediciner, dt borde man kunna få reducerat
Det blir fler och fler äldre, finns det pengar? Allt i samhället kostar.
Västrafik behöver sätta upp tidtabeller, det är många äldre som inte har smartphones
Busstorget togs bort, vi behöver inga träd och buskar, det har vi i stadsparken. Måste byta mellan 1:an och 2:an, gå minst 500 meter, det fungerar inte för äldre.
Ingen vet längre vart man ska byta buss
Busschaufförer hänvisar till att äldre ska söka färdtjänst
Önskemål om gratis bussresor hela dygnet
Demenssjukdom. Felaktigt att använda för alla när det finns andra orsaker till minnesproblematik
Dialog kring problematiken kring finska medborgare och att det inte finns tillräcklig med finsktalande personal
Dialog kring hur man ska komma åt de som känner ensamhet och psykisk ohälsa men inte vill vara delaktig i föreningar och liknande
Det borde finnas fler allaktivitetshus
Varför vill inte ungdomar jobba inom vård?
Satsas mycket på byggande men inte trygghetsboende
För lång kö till trygghetsboende
Föreningslivet minskar
Önskemål om Boviera: innergård med gemensamhetsutrymmen, inglasat. Se länk: https://nyproduktion.balder.se/projekt/bovieran-ytterby
Färdtjänst måste fungera
Uppmuntra till mer motion, mer grönsaker, minder kött
Önskar att kommunen ska ta kontakt med 75 åringar och informera dem om bland annat möjligheten om trygghetslarm
Myndigheter att skicka ut information och ett livstestamente
Möjlighet att ta den lilla bussen för att lättare ta sig runt
Tankar att ha medborgardialog på olika platser i Borås Stad
Fler livsmedelsaffärer i centrum
Mer information om hur man söker trygghetsboende och vilka bostadsbolag som tillhandahåller trygghetsboende.
Svårt att ta bussen i Borås efter ombyggnationen
Innergården på Duvan borde göras iordning då man inte kan använda boulebanan

Fler kompisbord för att minska ensamheten. Diskussionsgrupper för både män och kvinnor på mötesplatser

Att inte bara möte finskspråkiga utan även den muslimska gruppen i medborgardialog

Svårt att rekrytera personal som har annat språk och mot specifik brukare